

TILSKIPUN FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR 96/8/EB

frá 26. febrúar 1996

um matvæli sem nota á sem orkusnautt megrunarfæði(*)

(Texti sem varðar EES)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun ráðsins 89/398/EBE frá 3. maí 1989 um samræmingu laga aðildarríkjanna um sérfaði⁽¹⁾, einkum 4. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Ráðstafanir bandalagsins, sem eru fyrirhugaðar með þessari tilskipun, ganga ekki lengra en nauðsyn krefur til þess að ná þeim markmiðum sem þegar er kveðið á um í tilskipun 89/398/EBE.

Framleiðsluvörurnar, sem þessi tilskipun nær til, eru fjölbreyttar og almennt er gerður greinarmunur á vörum sem er ætlað að koma í stað daglegrar fæðu í heild sinni og vörum sem ætlað er að koma í stað hluta hennar.

Samsetning varanna skal vera með þeim hætti að þær fullnægi daglegri næringarþörf þeirra sem þeim eru ætlaðar, að því er nauðsynleg næringarefni varðar, eða umtalsverðum hluta hennar.

Nýlega hafa verið þróaðar nokkrar framleiðsluvörur sem eiga að koma í stað snarlæðu og sjá þeim sem neytir þeirra fyrir ákveðnu magni af völdum nauðsynlegum frumefnum og snefilefnum. Grundvallarsamsetning þessara vara verður ákveðin síðar.

Framleiðsluvörurnar, sem fjallað er um í þessari tilskipun, skulu að auki vera orkusnauðar.

Orkuinnihald sumra framleiðsluvara, sem er ætlað að koma í stað daglegrar fæðu í heild sinni, er mjög lítið. Sérreglur um þessar orkusnauðu vörur verða samþykktar síðar.

Þessi tilskipun byggist á nýjustu þekkingu um fyrrnefndar vörur. Breytingar sem kunna að verða vegna framfara á sviði vísinda og tækni ber að samþykkja samkvæmt málsmeðferðinni sem mælt er fyrir um í 13. gr. tilskipunar 89/398/EBE.

Samkvæmt 2. mgr. 4. gr. tilskipunar 89/398/EBE ber, með sértilskipun sem framkvæmdastjórnin gefur út, að setja ákvæði er varða efni sem eru notuð í sérstökum næringarfræðilegum tilgangi við framleiðslu varanna.

Kveða ber á um notkun aukefna við framleiðslu varanna í viðeigandi tilskipunum ráðsins.

Samkvæmt 7. gr. tilskipunar 89/398/EBE gilda almennar reglur, sem mælt er fyrir um í tilskipun ráðsins 79/112/EBE frá 18. desember 1978 um samræmingu á lögum aðildarríkjanna um merkingu, kynningu og auglýsingu matvæla til sölu til neytenda⁽²⁾, eins og henni var síðast breytt með tilskipun 93/102/EB⁽³⁾, um framleiðsluvörurnar sem er fjallað um í þessari tilskipun. Með þessari tilskipun eru viðbótarákvæði við og undanþágur frá fyrrnefndum almennu reglum samþykkt og útlistuð nánar, eftir því sem við á.

Með tilliti til eðlis og notkunar varanna, sem fjallað er um í þessari tilskipun, er nauðsynlegt að tilgreina orkugildi og innihald helstu næringarefna.

Í samræmi við 4. gr. tilskipunar 89/398/EBE var haft samráð við vísindanefndina um matvæli um þau ákvæði sem kunna að hafa áhrif á almannaheilbrigði.

Ráðstafanirnar sem kveðið er á um í þessari tilskipun eru í samræmi við álit fastanefndarinnar um matvæli.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:**1. gr.**

1. Þessi tilskipun er „sértilskipun“ í skilningi 4. gr. tilskipunar 89/398/EBE og mælir fyrir um kröfur varðandi samsetningu og merkingu matvæla sem er ætlað að fullnægja sérstökum næringarþörfum, nota á í orkusnautt megrunarfæði og eru kynnt sem slík.

2. Matvæli, sem nota á í orkusnautt megrunarfæði, eru sérúnnin matvæli sem koma í stað daglegrar fæðu í heild sinni eða hluta hennar þegar þeirra er neytt í samræmi við leiðbeiningar framleiðandans. Þau skiptast í tvo flokka:

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjttö. EB nr. L 55, 6. 3. 1996, bls. 22, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 57/97 frá 31. júlí 1997 um breytingu á II. viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins.

(1) Stjttö. EB nr. L 186, 30. 6. 1989, bls. 27.

(2) Stjttö. EB nr. L 33, 8. 2. 1979, bls. 1.

(3) Stjttö. EB nr. L 291, 29. 11. 1993, bls. 14.

- a) framleiðsluvörur sem eru kynntar með þeim hætti að þær komi í stað daglegrar fæðu í heild sinni;
- b) framleiðsluvörur sem eru kynntar með þeim hætti að þær komi í stað einnar eða fleiri máltíða sem eru hluti daglegrar fæðu.

2. gr.

Aðildarríkin skulu tryggja að aðeins sé heimilt að markaðssetja framleiðsluvörurnar sem um getur í 1. gr. í bandalaginu séu þær í samræmi við reglurnar sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.

3. gr.

Matvæli, sem fjallað er um í þessari tilskipun, skulu uppfylla viðmiðanirnar um samsetningu sem eru tilgreindar í I. viðauka.

4. gr.

Selja ber hvern og einn efnisþátt, sem framleiðsluvörurnar sem um getur í a-lið 2. mgr. 1. gr. eru gerðar úr, í sömu pakkningu.

5. gr.

1. Söluheiti framleiðsluvaranna skulu vera sem hér segir:

- a) að því er varðar framleiðsluvörur sem er fjallað um í a-lið 2. mgr. 1. gr.:
„Til megrunar. Í stað allrar fæðu“;
- b) að því er varðar framleiðsluvörur sem er fjallað um í b-lið 2. mgr. 1. gr.:
„Til megrunar. Í stað máltíðar“.

2. Eftirfarandi lögboðnar upplýsingar komi fram í merkingum viðkomandi framleiðsluvara, auk þeirra sem kveðið er á um í 3. gr. tilskipunar ráðsins 79/112/EBE:

- a) orkugildi í kj og kkal ásamt prótín-, kolvetnis- og fituinnihaldi, gefnu upp í tölugildum, miðað við tiltekið magn tilbúinnar vörunnar sem er ráðlagt að neyta;
- b) tölugildi fyrir meðalmagn hvers steinefnis og vítamíns, sem lögbundnar kröfur eru gerðar um í 5. lið í I. viðauka, miðað við tiltekið magn tilbúinnar vörunnar sem er ráðlagt að neyta. Auk þess skulu upplýsingar um vítamín og steinefni, sem eru talin upp í töflunni í 5. lið í I. viðauka og varða framleiðsluvörur sem eru tilgreindar í b-lið 2. mgr. 1. gr., gefnar upp sem hundradstala gildanna eins og þau eru skilgreind í viðaukanum við tilskipun ráðsins 90/496/EBE⁽¹⁾;

c) leiðbeiningar um hvernig ber að tilreiða framleiðslu-vörurnar, ef nauðsyn krefur, og yfirlýsing um mikilvægi þess að fylgja þeim leiðbeiningum;

(1) Stjótt. EB nr. L 276, 6. 10. 1990, bls. 40.

- d) ef notkun framleiðsluvörunnar samkvæmt leiðbeiningum framleiðanda gerir að verkum að dagleg neysla pólýól-efna fer yfir 20 g á dag skal fylgja yfirlýsing þess efnis að viðkomandi matvæli geti haft verkun hægðalyfs;
- e) yfirlýsing um mikilvægi þess að innbyrða daglega nægilega mikinn vökva;
- f) að því er varðar framleiðsluvörur sem getið er í a-lið 2. mgr. 1. gr.:
 - i) yfirlýsing þess efnis að framleiðsluvaran innihaldi öll nauðsynleg næringarefni í nægilegu magni til að fullnægja daglegri þörf;
 - ii) yfirlýsing þess efnis að ekki skuli nota framleiðsluvöruna lengur en þrjár vikur án samráðs við lækni;
- g) að því er varðar framleiðsluvörur sem getið er í b-lið 2. mgr. 1. gr., yfirlýsing þess efnis að framleiðslu-vörunnar geri aðeins það gagn sem sóst er eftir sem hluti af orkusnaudu mataræði og að önnur matvæli verði að koma til sem hluti slíkrar fæðu.

6. gr.

Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnisýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 30. september 1997. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Beita ber þessum lögum og stjórnisýslufyrirmælum með þeim hætti að:

- heimila verslun með framleiðsluvörur, sem eru í samræmi við þessa tilskipun, eigi síðar en 1. október 1997,
- banna verslun með framleiðsluvörur, sem eru ekki í samræmi við þessa tilskipun, frá 31. mars 1999.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessi ákvæði skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau verða birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

7. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi frá því að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

8. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 26. febrúar 1996.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Martin BANGEMANN

framkvæmdastjóri.

I. VIÐAUKI

GRUNDVALLAREFNISÞÆTTIR MATVÆLA SEMNOTA Á SEM ORKUSNAUTT FÆÐI

Forskriftirnar eiga við um framleiðsluvörur sem eru tilbúnar til notkunar og markaðssettar sem slíkar eða endurgerðar samkvæmt leiðbeiningum framleiðanda.

1. Orka

- 1.1. Orka sem framleiðsluvara, sem um getur í a-lið 2. mgr. 1. gr., gefur skal vera að minnsta kosti 3 360 kJ (800 kkal) og mest 5 040 kJ (1 200 kkal) í fullum dagskammti.
- 1.2. Orka sem framleiðsluvara, sem um getur í b-lið 2. mgr. 1. gr., gefur skal vera að minnsta kosti 840 kJ (200 kkal) og mest 1 680 kJ (400 kkal) á máltíð.

2. Prótín

- 2.1. Prótíninnihald framleiðsluvara, sem um getur í a- og b-lið 2. mgr. 1. gr., skal ekki vera undir 25% og ekki yfir 50% af heildarorkuinnihaldi viðkomandi framleiðsluvöru. Prótíninnihald þeirra framleiðsluvara, sem um getur í a-lið 2. mgr. 1. gr., skal ekki vera hærra en 125 g, hvernig sem atvikast vill.
- 2.2. Fyrirnefnd ákvæði vísa til prótína með efnavísitölu sem jafngildir efnavísitölu viðmiðunarprótína FAO/WHO (1985) sem um getur í II. viðauka. Sé efnavísitala undir 100% af viðmiðunarprótíninu ber að hækka lágmarksprótín magnið á tilsvarendi hátt. Efnavísitala prótíns skal að minnsta kosti jafngilda 80% af efnavísitölu viðmiðunarprótínsins hvernig sem atvikast vill.
- 2.3. Með „efnavísitölu“ er átt við lægsta hlutfall milli magns hvernar og einnar grunnamínósýru prófprótínsins og magns tilsvarendi amínósýru viðmiðunarprótínsins.
- 2.4. Það er ófrávikjanlegt að heimilt er að bæta við amínósýrum í þeim tilgangi einum að auka næringargildi prótínanna og aðeins í þeim hlutföllum sem eru nauðsynleg til þess að ná því markmiði.

3. Fituefni

- 3.1. Orka úr fituefnum skal ekki nema meira en 39% af þeirri heildarorku sem framleiðsluvaran inniheldur.
- 3.2. Línólsýruinnihald framleiðsluvaranna (í formi glýseríða), sem um getur í a-lið 2. mgr. 1. gr., skal vera að minnsta kosti 4,5 g.
- 3.3. Línólsýruinnihald framleiðsluvaranna (í formi glýseríða), sem um getur í b-lið 2. mgr. 1. gr., skal vera að minnsta kosti 1 g.

4. Trefjainnihald

Trefjainnihald framleiðsluvaranna, sem um getur í a-lið 2. mgr. 1. gr., skal vera að minnsta kosti 10 g og ekki meira en 30 g í daglegum skammti.

5. Vítamín og steinefni

- 5.1. Framleiðsluvörurnar, sem um getur í a-lið 2. mgr. 1. gr., skulu sem uppbót á daglega fæðu innihalda að minnsta kosti:

100% þeirra vítamína og steinefna sem eru tilgreind í töflunni.

- 5.2. Í framleiðsluvörunum, sem um getur í b-lið 2. mgr. 1. gr., skulu á hverja máltíð vera að minnsta kosti 30% af þeim vítamínnum og steinefnum sem um getur í töflunni. Kalíummagn á máltíð, sem rekja má til þessara framleiðsluvara, skal þó ekki vera undir 500 mg.

TAFLA

A-vítamín	(µg RE)	700
D-vítamín	(µg)	5
E-vítamín	(mg-TE)	10
C-vítamín	(mg)	45
Tíamín	(mg)	1,1
Ríbóflavín	(mg)	1,6
Níásín	(mg-NE)	18
Vítamín	B ₆ (mg)	1,5
Fólat	(µg)	200
Vítamín	B ₁₂ (µg)	1,4
Bíótín	(µg)	15
Pantótensýra	(mg)	3
Kalsíum	(mg)	700
Fosfór	(mg)	550
Kalíum	(mg)	3 100
Járn	(mg)	16
Sink	(mg)	9,5
Kopar	(mg)	1,1
Joð	(µg)	130
Selen	(µg)	55
Natríum	(mg)	575
Magnesíum	(mg)	150
Mangan	(mg)	1

II. VIÐAUKI

YFIRLIT YFIR AMÍNÓSÝRUPÖRF⁽¹⁾

	g/100 g prótíns
Systín + metiónín	1,7
Histidín	1,6
Ísóleúsín	1,3
Leúsín	1,9
Lýsín	1,6
Fenýlalanín + týrósín	1,9
Þreónín	0,9
Trýptófan	0,5
Valín	1,3

(¹) World Health Organization. Energy and protein requirements. Report of a Joint FAO/WHO/UNU Meeting. Geneva: World Health Organization, 1985. (WHO Technical Report Series, 724).